

LAVINOVÝ BATOH POMÁHÁ

LAVINOVÉ BATOHY SE STÁVAJÍ STÁLE BĚŽNĚJŠÍ VÝBAVOU SKIALPNISTŮ A FREERIDERŮ. TAK, JAK PŘIBÝVÁ BATOHŮ, PŘIBÝVÁ I LAVINOVÝCH NEHOD, KDE BATOH POMŮŽE PŘEDEJÍT ÚPLNĚMU ZASYPÁNÍ A URYCHLIT ZÁCHRANU. SAMOZŘEJMĚ LAVINOVÝ BATOH NENÍ VŠELÉK A Z EXTRÉMNĚ VELKÉ LAVINY VÁS NEVYTÁHNE. TOMÁŠOVI, ZKUŠENÉMU SKIALPINISTOVI, KTERÝ UŽ MĚL LECCOS ZA SEBOU, LAVINOVÝ BATOH PRAVDĚPODOBNĚ ZACHRÁNIL ŽIVOT. TADY JE ÚNOROVÝ ZÁŽITEK.

TEXT: TOMÁŠ CHROMEČEK A FILIP KYZEK, JOZEF RICHNAVSKÝ, MAREK BISKUPIČ, MILAN LIZUCH, STŘEDISKO LAVINOVÉ PREVENČE HZS

V úterý do oběda, po šesti dnech, co jsem nestál na lyžích kvůli počasí i práci, jsem byl už řádně nedočkavý aspoň na nějaké výškové metry. Když už teda nejsou vhodné podmínky na nějaké strmější tatranské lyžování kvůli lavinové trojce a špatnému počasí, rozhodl jsem se, že si půjdu užít zasněženou tichou romantiku do Dúbravské doliny. Tam půjdu velký kus bezpečným lesním terénem a nad lesem to otočím.

Tichá a romantická Dúbravská dolina byla volba, ze které jsem měl i radost. Zasněžené smrky a kameny v potocích, hotový balzám na duši. Nikam jsme nespíchal, však nahoře byla mlha, sněžilo, foukal silný vítr, takže když jsem došel ke kolibě, na hodnou chvíli jsem si do ní zalezl. Najedl se, napil, prolisoval Krásy Slovenska,

ktelé tam byly pohozené pod oknem, a když mi už zima začala lézt pod bundu, vyrazil jsem dál. Jak jsem vyšel nad les, koukám, že kosodřevina už moc nevykukuje a i sníh je fajn – hutný prašan. Zřejmě si to i směrem dolů trochu užiju. Pod hangem, kterým se dostanu na zvlněné pláň, co vedou až pod žlaby Chabence, jsem zapnul GPS.

Však je mlha a aspoň uvidím, v jaké jsem výšce. Zda se mi ten můj výlet může počítat alespoň jako poloviční trénink. Koukám, něco okolo 1 500 m n. m. No nic moc, říkám si, když si spočítám, že autem jsem se dostal zřejmě nad 1 000 m n. m. Nuže hybaj, vyběhnu ještě hangem nahoru, ať to je aspoň těch 500 nebo 600 výškových metrů. Jak jsem vlezl do hangu, vítr se mnou párkrát vcelku slušně zalomcoval, říkám

si, že už vím, proč se ten hutný prašan změnil na desku. No nic, raději si připravím odpalovací madlo z ABS batohu. Šlapu si to nahoru žlabem, který je ve středu rozdělený skalním hřebínkem. Deska jak bič, lyže se do ní po zatížení hranou sotva zařizne. Kratičké vydýchání spojené s otočkou si teda dávám jen na prvním nebo druhém žeburu, které ohraničují žlab. Tam je to vyfoukané na led, tak desku aspoň při otočce nezatěžuji.

Když jsem se dostal pár metrů nad místo, kde byl žlab nejužší – koukám, urvalo se to! Nad sebou jsem ještě zaznamenal odtrh možná 2 m. Masa sněhu se valí pode mnou ve formě rozlámaných sněhových bloků. Chvilí se snažím dostat ke skalnímu žeburu, ale volnými patami na vázání se mi to nedaří. Ještě vteřinu váhám,

jestli obětují 15 éček za výměnu bombičky v ABS, ale hned, jak začnu padat na záda, odpaluji. Vaky se nafouknou a já ležím zády na nich, hlava je nahoře, nohy dole. Ruce mám rozpažené, ať mám co největší plochu. Jsem stále na povrchu. Až najednou zastavuji. Všude okolo zviřený sníh.

Ani se nestačím podívat doprava doleva a hned pociťuji měkký náraz shora do krku a nafouknutých vzduchových vaků. Říkám si „do p... ne!“. Okamžitě si uvědomuji, že mě právě zasáhla druhá lavina. A na rozdíl od té první, kde jsem se vezl na jejím chvostu a hlavní masa sněhu se valila pode mnou, tato druhá do mě narazila plnou silou čelem a všechny valící se sníh je nade mnou. O to víc si se mnou lavina pohrává. Nejsm jen na povrchu, dělám kotouly, občas vidím tmu, občas zviřený sníh. Snažím se bojovat, ale v rychlých kotmelmcích si nestačím uvědomovat, kdy jsem hlavou nahoře a kdy dole. Najednou mě to přikrývá úplně, uvědomuji si, že masa sněhu zpomaluje, zastavuje a pěchuje se.

Stojím. Nemůžu ničím pohnout, před tváří jen tma. Dýchací cesty mám volné, ba zřejmě bude před tváří i malá dutina, jelikož můžu dýchat. Snažím se pohnout hlavou, rukama, nohama. Všechno marné, je to beton. Mohu hýbat jedině hlavou, trochu dopředu a dozadu. Relativně s chladnou hlavou hodnotím svoje možnosti a říkám si, že dnes umřu. Otec sice ví, v jaké jsem dolině, ale to je asi tak vše. Ještě párkrát si zoufale nahlas zopakují: „Tomáši, ty dnes zemřeš!“

Snažím se uklidnit, kontrolovat dýchání. Vtom si uvědomuji, že skrz sníh proniká seshora k mým očím trochu světla. Možná to přežiju, pomyslím si a ke svému překvapení zjišťuji, že pravou rukou můžu hýbat. Snažím se odhrabat sníh okolo hlavy, ale překáží mi tam něco tvrdého. Postupně se mi ale dostává k očím víc světla, nyní už nejen seshora, ale i z pravé strany. Hlavou se snažím hýbat dopředu dozadu, doprava doleva. Uvědomuju si, že hlavu mám přitlačenu zprava ke kmeni stromu. Když ji dám trochu dozadu, je venku. Nedaří se to. Hlavou narážím na kmen. Stále se snažím rukou odstranit sníh kolem hlavy. Nakonec se zapřu a silně zatlačím. Hlava se uvolnila. Byla to ale fuška. Nahlas opakuji:

„Děkuji, děkuji, děkuji, možná dnes nezemřu!“ Vydýchávám a snažím se uvolnit i levou ruku. Hýbu s ní dopředu dozadu, nakonec povoluje, ale rukavice zůstává ve sněhu. Rukama si odhrabávám prostor kolem sebe. Všude kolem jsou větve. Kvůli nafouknutým vzduchovým vakům namotaným ve větvích smrku nemůžu pořádně hýbat trupem. Snažím se odhrabat pravou nohu, ale vak mi vadí. Podaří se mi odepnout bederní pás i vysvléct levý ramenní popruh. Pravý ale nemůžu přehodit přes rameno, a tak popruh co nejvíc uvolňuji. Super, i pravá ruka je venku. Vak mě ale seshora stále přitlačuje a omezuje. Snažím se ho pravou rukou přetáhnout přes záda a hlavu, ale je to marné kvůli větvím. Odhrabávám tedy pravou nohu a říkám si, že když ta bude volná, levou půjde taky nějak vysvobodit. Po asi 10 minutách hrabání narážím na lyžák a uvolňuji pravou nohu. Nedaří se mi ji ale přesunout před sebe, takže kolenem klečím na sněhu a lýtko směřuje za záda. Zaměřuji se tedy na levou nohu. Ta směřuje opačným směrem za strom, přičemž koleno je opřené o kmen. Přístup k ní mám jen levou rukou, která je ale bez rukavice a začíná křehnout. I přesto se mi daří jí vyhrabat až po koleno, ale dál je to i kvůli křeči v noze a omrzlým prstům na ruce dost komplikované. Vůbec nevím, jestli není na botě ještě připnutá lyže. I sních už je mnohem udusanější než na začátku.

Do půl hodiny to ztelně ztvrdlo. Hodnotím situaci a půl hodiny po zasypaní se rozhoduji přivolat HZS. Z kapsy kalhot vytáhnu telefon, ale můj operátor má slabý signál a spojení se mi nepodaří. V nastaveních si proto vyhledávám další operátory. Super, Orange a T-mobile. Volím T-mobile a podaří se mi dovolat na operační středisko HZS. Hlásím jim situaci, udávám lokalitu, přítom mě napadne, že v kapse bundy mám i zapnutou GPS, hned tedy diktuji i souřadnice. Potom volám i otcí. Po telefonátech dám mobil do tepla, vyndám teplou čepici, zapnu bundu, aby mi neutikalo teplo, a střídavě se snažím vyhrabat a pak si oddychnout v trochu pohodlnější poloze. Snažím se i dostat k ventilům na vyfouknutí vzduchových vaků, ale neúspěšně. Ani do batohu k lopatě se mi nepodaří dostat. Opět

HODNOCENÍ STŘEDISKA LAVINOVÉ PREVENCE HZS

Co udělal správně?

- měl s sebou nadstandardní lavinovou výbavu, kromě lavinového přístroje, lopatky a sondy měl i ABS batoh a GPS
- aktivní snaha zůstat na povrchu a dostat se na okraj laviny
- pokus o svépomocné vyhrabání se a následná žádost o pomoc HZS
- zachoval si „chladnou hlavu“, přemýšlel racionálně (odpálil ABS batoh, zvolil si vhodného mobilního operátora, nadiktoval GPS souřadnice, snažil se šetřit svým teplem a energií přístrojů, v pravidelných intervalech křičel o pomoc)
- dal svoje pocity na papír, aby se i ostatní poučili z jeho chyb

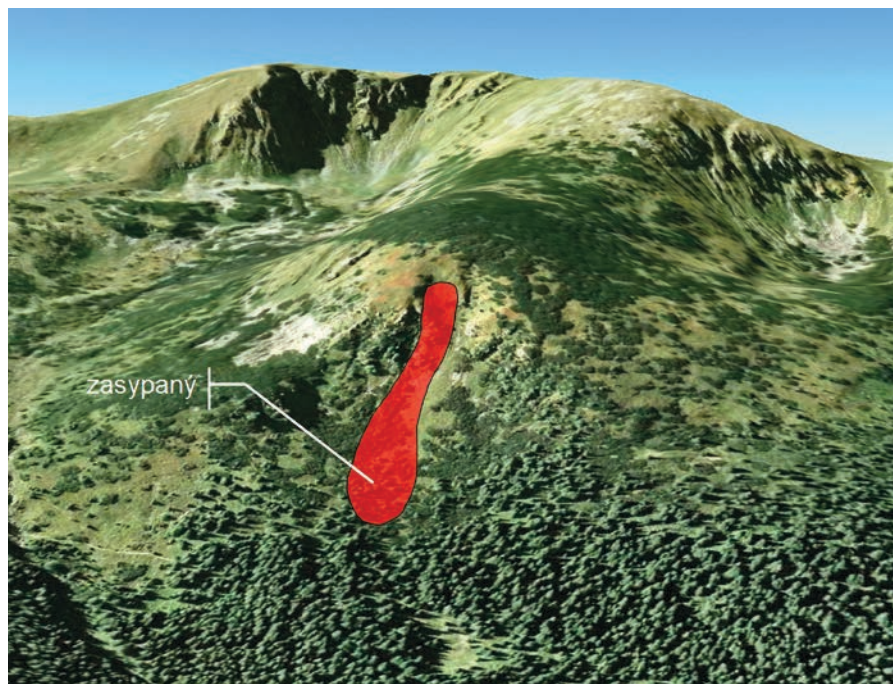
Co udělal špatně?

- především se vydal na túru sám – tím přišel o možnost kamarádkské pomoci (kdyby ho nezasypaný kamarád vyhrabal, mohl po pár minutách sejít do údolí sám)
- vzhledem ke zvýšenému lavinovému nebezpečí (3. stupeň) zvolil špatný postup v závěru trasy – dostal se do velmi strmého žlabu, kde si sám všiml nebezpečných sněhových desek z navátého sněhu
- špatný odhad aktuálních povětrnostních podmínek – sněžilo, ve vyšších polohách byla mlha a foukal čerstvý až silný vítr, v těchto podmínkách neměl jít nad hranici lesa

Jiné okolnosti, které ovlivnily příběh

- měl smůlu, že se později uvolnila druhá lavina, která ho zasáhla čelně
- velkou smůlu měl právě v tom, že ho lavina zatlačila do velkého rozvětveného smrku (v lavinovém poli jich bylo jen několik) a tam ho doslova omotala a zasykala. Kdyby minul strom, tak by s velkou pravděpodobností zůstal díky nafouknutému ABS batohu na povrchu.
- naopak, velké štěstí měl v tom, že v daném místě byl jakž takž signál mobilního operátora, protože téměř v celém údolí není, zvlášť od lavinového pole níž do údolí
- navzdory nárazu a zavalení stromem neměl vážnější zranění, která by mohla zkomplikovat situaci

PARAMETRY LAVINY

ORIENTACE SVAHU:	SV
NADM. VÝŠKA ODTRHU:	1575 m n. m
NADM. VÝŠKA ČELA NÁNOSU:	1420 m n. m
ČAS PÁDU LAVINY:	13.10
CELK. PŘEVÝŠENÍ LAVINY:	155 m
CELK. DÉLKA LAVIN. DRÁHY:	300 m
TRVÁNÍ PÁDU LAVINY:	10 s
VÝŠKA LAVINOVÉHO ODTRHU:	20–150 cm
SKLON ODTRHU:	35°–40°
MAX. VÝŠKA ČELA LAVIN. NÁNOSU:	0,5–1,5 m

PŘEHLED NEJČASTĚJŠÍCH ZÁKLADNÍCH CHYB PŘI LAVINOVÝCH NEHODÁCH

CHYBA	KOMENTÁŘ – VŠEOBECNÝ	KOMENTÁŘ – K NEHODĚ 5. 2. 2013, DÚBRAVSKÁ DOLINA, NÍZKÉ TATRY
Lavinové vybavení	• Základní nezbytné vybavení na záchranu v lavině: lavinový vyhledávací přístroj, sonda, lopatka, mobil s dobře nabitou baterkou. • Doporučené vybavení: lavinový batoh.	● Kompletní skialpinistická výstroj. Nadstandardní výstroj – GPS a ABS batoh.
Zhodnocení lokálních podmínek	• Stupeň lavinového nebezpečí je zadán pro celé pohoří. V jednom čísle není možné zhodnotit podmínky pro velké území. V pohoří se nacházejí svahy různých orientací, sklonů, zakřivení... , na kterých může lokálně nebezpečí značně kolísat. Přesto je důležité správně zhodnotit lokální podmínky vlastními pozorováními po dobu túry. • Správně interpretované testy stability umožní vhodně posoudit lokální lavinové nebezpečí.	● Skialpinista nevěnoval dostatečnou pozornost lokálním sněhovým a meteorologickým podmínkám.
Voba trasy při výstupu	• Výběr samotné trasy výstupu a plynulost výstupu. • Zatížení svahu, dodržování odlehčovacích a bezpečnostních rozestupů (min. 10 m – podle sklonu svahu). • Překonávání kritických a nebezpečných míst po jednom.	● Nesprávný výběr trasy výstupu. Při 3. stupni je dobré vyhybat se svahům se sklonem >35°. Zvláště při tak špatné viditelnosti, jaká bylo v ten den.
Nevhodně zvolená trasa při sestupu	• Výběr samotné trasy sjezdu, plynulost sjezdu ve spádnicí a bez pádů. • Dodržování rozestupů (při mírném terénu a dobrých podmínkách 30 až 50 m, na kritických místech a při špatných podmínkách – sjezd po jednom až na bezpečné místo). • Trasa výstupu se nerovná trase sjezdu, i když je to ta samá!	●
Plánování túry, lavinové výstrahy a informovanost o lavinové situaci	• Plánování túry – výběr trasy (mapy, literatura...), náhradní cíl (túra). • Velikost skupiny, výstroj, znalosti a zkušenosti jednotlivých členů skupiny. • Sledování meteorologické a lavinové situace, ověření stupně lavinového nebezpečí a jeho tendence. • Pozorování a vyhodnocování podmínek přímo v terénu po dobu celé túry a vyhodnocování jednotlivých jevů a znaků (např. Metoda Stop or Go, Munterova metoda 3 x 3...).	● Sám na túře! Nesprávné plánování túry – pozdní nástup na túru. Tomáš věděl, že je zvýšené lavinové nebezpečí s upozorněním, že na svazích strmějších jak 30° se můžou nacházet nestabilní sněhové útvary. I navzdory tomu vstoupil na svah a dokonce sám.
Postup při záchraně	• Ohlášení nehody. • Prohlídka lavinového pole, označení významných bodů, efektivní vyhledávání s lavinovým přístrojem, najít a správně vykopání zasypaného. • Základy první pomoci – zahřátí, znehybnění, ošetření a transport.	●
Výstroj a její použití	• Kontrola baterií a funkčnosti lavinových vyhledávacích přístrojů! • Správné používání přístrojů (stabilizování polohy přístroje při hledání) a způsob vykopávání zasypaného. • Používání jisticích řemínků na hůlkách, pojistných lanek na lyžích v lavinovém terénu a dotáhnutých popruhů u batohů (kromě lavinových batohů) je nepřipustné (uvedené prostředky jsou v lavině kotvou)!	● Tomášovi vhodná výstroj zachránila život. V případě, že by na lavině nebyl signál, situace mohla skončit podstatně hůř. Lavinový batoh mu zachránil život. GPS souřadnice zase pomohly záchranářům při lokalizaci.
Objektivní příčiny	• Nepředvídatelná a neovlivnitelná situace. I navzdory dodržení všech bezpečnostních pravidel se člověk může dostat do laviny. Být v nesprávném čase na nesprávném místě!	

- chyba vedoucí k lavinové nehodě, případně ke komplikacím po dobu záchranu
- nehodnocené
- správné rozhodnutí

Lavinová nehoda je obvykle výsledkem několika nesprávných rozhodnutí. Samotná lavina je už jen tím posledním vyvrcholením. Tabulka-grafikon udává nejčastěji se vyskytující chyby vyplývající z rozboru několika lavinových nehod.

volám operační středisko HZS, abych zjistil, jestli berou i sněžný skútr a jak dlouho to zhruba bude trvat. Paní z operačního říká, že hodinu, a zároveň mě spojuje s jedním ze záchranářů, kterému upřesňuji polohu. Do příchodu pomoci se ještě několikrát spojím s operačním, abych věděl, kde se právě záchranáři nacházejí. Ale nemají s nimi momentálně spojení. Snažím se volat i jednomu ze záchranářů, ale neúspěšně. Snažím se šetřit fyzickými i psychickými silami. Po zhodnocení, jak daleko by se mohli chlapi na skútru dostat, to znamená k mostku přes potok, a jak daleko to trvá na pásech, si uvědomuji, že nějakou hodinku si pod smrčkem ještě poležím.

Půl hodiny před příchodem záchranářů, když už jsem si myslel, že by mě mohli slyšet, jsem začal křičet: „Halooó, tady jsem!“ asi v 5minutových intervalech. Po půl hodině jsem zaslechl: „Už jdeme!“ Ještě párkrát jsem na ně zavolał nazpět a už byl u mě Filip Kyzek a já jsem věděl, že dnes ještě nezemřu.

Zdravotní stav

Měl jsem omrzliny 1. stupně na levé noze, protože byla stlačená ve sněhu, plus omrzliny 1. stupně na levé ruce, protože byla bez rukavice. Pravá noha byla také omrzlá. Největší třesavku ze zimy jsem dostal, když mi chlapi vyprostili levou nohu a trochu té studené krve se mi dostalo do těla. V nemocnici jsem byl 3 dny, hlavně kvůli ledvinám, protože při úrazech se z krve do moči uvolňuje myoglobin a ten může ledviny ucpat. Musel jsem tedy hodně pít a močit plus přijmout hodně infuzí. Měl jsem mírně poraněný stehenní sval zřejmě z toho, jak byl natažený, pohmožděný a podchlazený. Z té omrzlé levé ruky bolí už jen poslední dva články na čtyřech prstech, ale jakž takž cit v nich mám a lepší se to.

Slova záchranáře

V údolí bylo velké množství nového sněhu, což znemožnilo postup vozidel do vyšších částí údolí. Proto jsme dál postupovali sněžným skútre. Vyš v údolí, kde byl terén už příliš strmý, jsme pokračovali na lyžích, na pásech. Všude kolem nás byla spousta nového sněhu, odhadem 50–70 cm. Před námi byla ještě zřetelná výstupová stopa po lyžích, předpokládali jsme, že Tomášova. U staré koliby kontrolujeme GPS, podle souřadnic, které nahlásil na operační středisko HZS, nám přístroj ukazuje 450 m jižním směrem. Tušíme, v kterých místech to může být, proto zrychlujeme, uvědomující se si fakt, že Tomáš je zasypaný už víc než 2 hodiny. Posledních 100 m už máme i zvukový kontakt. To nás povzbudí, protože to znamená, že je při vědomí. Krátce po 16. hodině přicházíme k místu zasypaní a chvíli nevěřícně hledíme na strom, z pod kterého se ozývá Tomáš. To snad není možné, jak lavina dokáže člověka „přepasírovat“ přes strom a ještě k tomu bez výraznějších zranění. Tomáš nám rychle objasňuje situaci a svůj zdravotní stav. Začíná silněji sněžit a stmívá se. Než začneme vyhrabávat zasypanou část těla, musíme pomoci pilky na sněhové profily odřezat několik větví, abychom se vůbec dostali k zasypanému. Potom vypouštíme vzduch z nafouknutého ABS batohu a odkládáme ho bokem. Tomáš má levou nohu zasypanou a zaháknutou o kmen stromu. Po chvíli se nám podaří nohu vyprostit a zafixovat do vakuové dlahy. Od kolena dolů nohu necítí. Potom ho zahříváme pomocí ohřevných kapes a izofólie, balíme ho do spacího vaku a péřových bund. Po naložení na transportní saně UT 2000 začínáme se zdlouhavým transportem do údolí ke skútru. Mezitím byla přivolána sanitka RLP, které odevzdáváme pacienta v místě bývalých dolů, a odcházíme zpět na základnu do Jasně.

Lavinová situace

Ve vysokohorském terénu Vysokých, Západních a Nízkých Tater trvá zvýšené lavinové nebezpečí, tj. 3. stupeň z 5stupňové mezinárodní stupnice. V Tatrách je mírné lavinové nebezpečí, tj. 2. stupeň. Nový sníh, který napadl za poslední periodu sněžení, není dostatečně provázaný se starší sněhovou pokrývkou. Proto je sněhová pokrývka na mnohých prudkých svazích (svahy nad 30°) jen mírně až slabě zpevněná. Uvolnění lavin je možné už při malém dodatečném zatížení hlavně na prudkých svazích. Místy se mohou uvolnit i malé a středně velké spontánní laviny. Vzhledem k nerovnoměrným úhrnům nového sněhu a předcházejícímu silnému větru může být lavinová situace v rámci pohoří rozdílná, pohyb ve vysokohorském terénu proto vyžaduje schopnost posoudit lokální lavinovou situaci.

KOMENTÁŘ REDAKČNÍHO EXPERTA

MICHAL BULIČKA

Tourenführer OEAV, rakouská státní zkouška v oboru skialpinistické, ledovcové a vysokohorské túry.

Nadstandard je pouze doplňkem standardu

Pro ty, kdo v tom nemají jasno, tzv. svatá trojice“ tedy lavinový vyhledávač, sněžová lopata a sonda, by měla být samozřejmostí na každé túře od začátku do konce, bez výjimek! K tomu bychom měli přiřadit bivačovací vak a lékárničku.

Doplňkové vybavení, kterému říkáme „nadstandard“ a do něhož kromě lavinových batohů patří také Avalung (dokáže získávat kyslík ze sněhu) a Avalanche Ball (skládací míč na ocelovém lanku, ten ovšem mizí ze scény s rozmachem lavinových batohů). Tedy mám lavinový batoh a k tomu také pípák, lopatu a sondu!

Kontrola vyhledávačů před túrou

Jít sám je samozřejmě riskantní. Kromě řady nevýhod si sólista nemůže s kamarády zkontrolovat, zda mu funguje vyhledávač. Vzájemná kontrola vyhledávačů totiž nejen odhalí případnou poruchu, ale zjistí se, zda každý dokáže svůj vyhledávač přepínat mezi režimy vysílat a hledat, což je pro případnou záchranu elementární dovednost!

Manipulace s lavinovým batohem

Společně se zapnutím vyhledávače v okamžiku zapnutí bot do vázání by si měl každý majitel lavinového batohu na začátku túry připravit batoh do pohotovostní polohy. V případě ABS zacvaknout táhlo do bovdeny na ramenním popruhu. Tentokrát měl skialpinista štěstí, že si batoh připravil včas. Správné ale je, dělat to automaticky na začátku túry. Lze téměř s jistotou prohlásit, že lavinový batoh při této nehodě zachránil život!

Výměna aktivní jednotky zdarma

Úvaha o úšetření 15 € za patronu není na místě. Pokud účastník lavinové nehody prokáže fotodokumentací, že použil ABS pro záchranu v lavině, a vyplní na webu ABS formulář, vymění mu jeho prodejce novou aktivní jednotku zdarma. Tedy, když jste ohrožení, aktivujte ABS, je to zadarmo!

Dobrá viditelnost je základním předpokladem bezpečnosti

Slovy zasypaného: „Foukal silný vítr, sněžilo, byla mlha.“ Taková situace by měla být zkušeným skialpinistou, a tím zasypaný bezesporu byl, vyhodnocena jako prostředí, kam by neměl vstupovat. Jak vyplývá z popisu, zasypaný si byl dobře vědom nebezpečí, ale přesto se rozhodl riskovat... Závěr: dobře vidět rovná se rozpoznat nebezpečí!

Ufoukaný sníh

Ve zprávě o lavinové situaci se uvádí, že spojení vrstev sněhu není příliš pevné a navíc hrozí za nepříznivé konstelace spontánní laviny. Zasypaný uvádí, že pod deskou byl ledový podklad, a tak je velmi pravděpodobné, že vrstvy starého sněhu a nového (navátého) sněhu nebyly dobře spojeny.

K iniciaci laviny stačí malá zátěž

Hladký zledovatělý povrch a na něm navátý deskovitý sníh, sklon 35–40°, fouká, sněží, mlha. Tato fakta definují poměrně vysokou pravděpodobnost uvolnění laviny. Je třeba připomenout, že k lavině patrně stačila zátěž jediného člověka, a to ještě při výstupu. V tomto případě to ovšem není vůbec jisté, vzhledem k větrnému počasí a sněžení mohlo jít o spontánní lavinu, na kterou upozorňovala zpráva o lavinové situaci.